

Indult BÉTSBÖL Szombaton 24. Már. 1787.

Halgatnak a' nagyobb hitek, itt vagynak a' kisebbek.
 Mielőtt elötte a' múlt vasárnap a' F. Monárki-
 á Ferentz fő Hertzeggel edgyütt a' izokot ille-
 ni tiszteleten megjelentenek volna; az Erdélyi nagy
 Hertzegség' fő Kormányozója Gróf Bánfi György Ur
 ő Excellentziája mind Királyához, mind ezen Hiva-
 talához maga magával izületett hívfégét, hitével pe-
 tsétté-meg. — A' Hollandiai-Közönléges-Társaságnál
 eddig volt Minister B. Rájsakh Ur a' maga vizslea jó-
 vetelét a' F. Monárkhatól megnyervén; mégyen hel-
 lyébe G. Mérode Ur. — Az eddig Bukovinában volt
 fő Hadi Igazgató B. Entzenberg Ur, az Erdélyi ha-
 tárfzéleken lévő 2 oláh Regimenteknek Brigadérjává
 tétetvén, a' Monárkhatól nyert 6000 forint uti köl-
 tséggel mégyen Erdélybe. — A' Hohentzoler német-
 Lovas Hadiserge Bétsbe érkezvén, a' Lengyel Hus-

szárok Galitziába, Morvába, Tseh, és Magyar Országba a' magok kirendelt helyekre indúltanak. — A' F. Magyar Kancelláriánál eddig volt Concipista Báró *Gábelkhovert* Ur, nemkülömben a' B. H. Tanátson volt Concipista *Dioszegi* Ur, a' Budai H. Tanátson Titoknokok lettenek. — A' F. Udvari Kancellárián edgy Titoknaki szék üressen lévén, nem régiben arra ösztönözi vala a' F. Monárkha fő Kancellárius *Pálfi Károly* Ur ő Excellentiáját, hogy ezen hivatalra edgy érdemes férfiat válassztana. Midön a' fő Kancellárius Ur ezen hivatalra edgy E. Férfiat ki-nevezvén, már csak nem megis érkezett volna Bétsbe, mond a' *Monárkha*: a' Kancellárius Urnak; En már magamis tudok edgy Titoknoknak való derék ifjat, az ifjú *Grof Pálfit*, a' Kancellárius' fiát, azért akarom, hogy ez üljön azon hivatalnak székébe. Felsőges Uram! felel a' Kancellárius Ur; a' még ifjú ember, semmi érdemei nintsenek arra, hogy edgy Feleséges, tselédes, és már régtölfogva szolgált érdemes férfinak kenyerét elvégye, hanem ha már Felsőged megtenni méloztatik, engedjemeg, hogy végye a' másik a' fizetést, és hogy viselje az én fiam a' Titoknaki hivatal. Erre a' F. Monárkha a' fő Kancellárius Urnak vállait megverezetvén, elmosojodva így szolla: Kedves emberem *Pálfi*! jószívűségedről már rég meggyőzettem: hogy a' fidad Titoknak légyen azt magam kívánom: ingyen pedig nem szolgálhat, hanem imé, hogy a' másiknakis, a' kit te tettél hátramaradása ne légyen, mind a' kettőnek egész Titoknaki fizetést; az az: két ezer forintot rendelek. — Austriában G*-ben a' napokban edgy Prédikátor a' jóltévo felebaráti fzereterről prédikálván, ezen leg első ketef-tényi virtus' ritkaságának halgatói előtt való megvilágosítására, így kiálta fel; oh! hol vagyon a' fe-

lebaráti szeretet? vagy mi az? A' felebaráti szeretet
 éppen olyannak tetszik én előttem, mint az a' Kalen-
 dáriom, melyben az egész esztendő mind tupa Apri-
 lis hónapokból álván, nem egyéb hanem a' minden
 órában való változásnak historiája. Az egész Eszten-
 dőt ilyen Kalendáriummá teszitek, és minden fele-
 baráti szeretetek áprilisi historia. — Nem kétlem, hogy
 a' mi E. Olvasóink előttis ama nagy tudományú Bétsi
 Piárista Prédikátor T. Vizer Ur már esmerőtes né-
 volna, kinek tanítására, ha már a' rendelt idő előtt
 fél órával valaki meg nem érkezik, nem hogy leülő
 helyet találhatna magának; de még a' Templom' kü-
 szöbenis alig áthat belől. Ezen kiterjedett érdemü és
 híru Atyának a' napokban edgy Képrajzoló, rézre
 méttzett képét kinyomtatta vala, de szerentsétlenül;
 mert e' helyet az allírás helyet: *Preco Verbi Di-
 vini Viennæ*, a' féltudos Deák nyelvü képméttző ezt
 tette vala: *Preco Verbi Divini Viennensis* az az:
 E' helyet: *Az Isten Igéjének Bétsi Hirdetője*, azt
 tevé: *az Isten Bétsi Igéjének hirdetője*; mintha az
 Istennek különös Igéje volna Bétsben, és nem az,
 a' mi másutt. Ezért a' Képrajzoló pátzba vétetvén,
 más nap a' *Viennensis* helyet minden kép alatt *Vi-
 ennæ* vala. — A' dolognak tökéletes igazfága mel-
 let kezeséget vállalni nem batorkodunk; de mint
 szárnyára került hirt, jelenthettyük azt, a' mit már
 fokban kezdenek beszélleni, hogy t. i. a' Mouárk-
 hának olly szándéka volna, melyszerént edgy egész
 Regement Magyar Gárdát állítsen; kik mind Stráfa-
 mestri rangal lévén, Nemes és Nemtelen válogatott
 természetü már a' Hadi életbenis bizonyos idejig szolgált
 Magyar ifjakkól fognának állani; és a' mostani 60
 fejekből álló Nemes Test Örzök ezen Gárda Rege-
 mentben Főtisztek fognának lenni. Minthogy min-
 den

den nevezetesebb Europai Udvaroknak Gárda Regementjek vagyon, itt is ezen Gárdának felállítását sokan bizonyosnak mondják lenni. — Tegnapelőtt edgy Stájer Országi ember két lovat vezetvén keltetvén a Leopold hidján, meg áll edgy valakivel beszélni, azalatt edgy lovai mellett elment Németnek ugy megrúgá a' stájer-ló az orrát, hogy azt Viza-hoizzal se forrasztja soha senki többé öszve, Erre lármá lévén, öszve szaladnak az emberek, 's a mingyárt ott lévő tobák' áruló-bóltbólis oda szalad edgy Leányka, ki a' szemközt nézett orrotlant megismerévén, így sikoltya-el magát: Jaj Istenem! oda van az orra, pedig ez az egész Városban legtöbb tubakot vett tölteni. Ilyen magok kenyereket, nem a' más orrát sajnáló tubákárosok sokan vagynak! —

Budáról írják; „Tegnap, ugy mint ezen hónapnak 15-dikén itten a' F. Monárkbánk' születése napját mindenek különös tisztelettel ülék meg. Az egész Hadinép parádében vala, mind a' két Torvényszéknek tagjai az egész jelenlévő Nemességgel edgyütt a' Templomban megjelenvén, az ágyú ropogások között mindennek e' vala búzgó kívánsága: Eljen az ő népének 's kedves Hazáknak édes Attya 11-dik József! és az ő napjának napja esztendőig világoskodjék a' mi szivünkben! — A' F. K. H. Tanársról olly parantsolat érkezék a' napokban Pofonyba, hogy a' Typographusok minden botránkoziató irások' kinyomtatásától magokat olják. — A' Felsőleges Monárkha kegyelmesen megengedte, hogy azok az apró név nélküli kijövo Könyvetskék, mellyekben az író, bizonyos tekintetre nézve, nem kívánnya a' maga nevét kiveezni, a' Censurának ezen allíráfával: *Transcat* — hadmennyen a' többi között — kinyomtatathatnak, de ezen *Transcát*nak a' légyen

értelme, hogy az illetén könyvek csak az áruló
oltokban árúttathatnak; közönséges tudósító leve-
kben, vagy az Ujságokban kinem hirdettethetnek,
m az árulok' Katalogusába bé nem iktattathatnak.
zen finormérték adatékki a' Fellejes Monárkhától
dik napján a' múlt hónapnak. — Edgy Szabolts
ármegyei Szólgabiró L* Gergely, ezelőtt edgy
shány esztendokkal azzal ditsekedik vala, hogy
szólgabirósága alatt 26 Baszorkányokat égettettetneg.
ogy a' következő tudhassa, mivel tartozzék az
nberi nemzet Báró Szvittennek, ki a' babonás it' letü
én világot ezen szörnyü tévelygésből orránal fog-
a tsaknem cröszakoson huzravala-ki; nézzuk a'
zegedi Tanátsnak Prothocolumát, és abból edgy
le iktatott hajdoni Sententziát hadjunk fen a' követ-
ezendő vilá' nevettségére.

*Sententia Per Magistratum Civitatis Szegedien-
s contra Danielem Rósa fagarum Principem lata An-
o 1722. et ex Archivo eorundem descripta. — „*

*Idem Princeps Magus et fagarum Magister Daniel Rósa
Annorum 82 Divinas et humanas Leges conculcando, sta-
tutasque pœnalitates non timendo reum, ea, quæ eundem
regere debuissent seponendo, et abnegando Sacro Baptismo,
et Catholicæ Fidei renuntiando, semetque infernali Satanæ
in proprium vasallum tradendo, Christum etiam Dominum,
veram fidem, ejusdemque perpetuam et continuam adhæ-
rentiam vovendo, nocturno tempore continuis Diabolicis con-
sultationibus, saltibus, lusibus interfuerit, cum Diabolo co-
mederit et biberit, ac eundem Loco veri Dei adorare, ac
venerari velle promiserit, et ita per 50 annos Dæmonis su-
premi Capiteum egerit, duranteque Senitio, per artes
Magicas multas innocentes personas in nihilum et ad mortem
usque redegerit, ita et pluvias pluere non admiserit, ac
Terræ fructus abstulerit, similesque ad Turciam plane ven-
diderit, verbo; omnia quæ pauperibus hominibus vitam infer-
re, et excogitare pctuit damna intulerit, cum foelisque suis
in effectum deduxerit. Ideo idem secundum Patrias et alias
Leges sig. Arum 60 Praxis Criminalis, vivus comburendus
decernitur.*

A' Boszorkányok' Fejedelmének *Rósa Dánielnek*, a' Szegedi Városi Tanács által 1772-dik esztendőben fejére mondatott Sententia; mely az ő Archivumokból iktattatik ide, következő: „Mint-hogy a' Szemfényvesztőknek Fejedelmek és a' Boszorkányoknak Mesterek *Rósa Dániel*, ki 82 esztendő, mind Isteni, mind emberi törvényeket megtapodván, és a' kirendelt büntetéfektől semmit sem tartván, a' szent Kereszttségnek és az igaz Katholika hitnek el-lelemondván, magát a' Pokolbéli Sátánnak tulajdon szolgájává adván, a' Krisztust és az igaz Hitet megtagadván, éjszakának idején szüntelenül való Ördögi tanácskozásokban, tántzolásokban jelen lett légyen, az Ördöggel evett, ivott, és azt igaz Isten helyet imádni fogadta, és így 50 esztendők alatt az ördögnél fő Kapitányi hivatalt viselvén, boszorkányi Mesterfége által sok ártatlan személyeket a' halálig semmivé tévén, esőt hullani nem engedvén, hanem a' föld termésit a' Töröknek eladván, edgy szóval a' szegénységnek minden kigondolható veszedelmeket okozván, a' maga Társaival mindeneket véghez vitt légyen, annakokáért a' Hazánknek Törvénye, nevezetesen pedig a' Praxis Criminalisnak 60-adik Tzikkelje szerént, az elevenen való meg égettetésre ítéltetik. „

— Az Ö Felfége' kegyelmes akarntya szerént a' Házak építéseiben elő forduló perek a' Pólgári dolgokhoz tartoznak, és a' Pólgári Székek előtt fojnak; de arra kell vigyázni, hogy minden ugyan a' maga telekjén olyan magasra, a' mint akarja, épithet; de a' Szomszéd tsepegőjétől 3 lábnyi meszszire; ha ugyan is így a' Szomszéd ablakától a' Világosság el nem vétetődik, ámbár a' meszszire való ki látás, a' mely számban sem jön, meg akadályoztatik is. És

y következésképen a' törvényes új rendelkezések-
ről a' dologról szóló 8dik részétől el kell térni. —

Jénai tudos Újságból olvastunk edgy szép esetet.
Mekelőtte mint edgy 2 esztendővel edgy bizonyos
utománybéli Faluban meghal edgy paraszt, ki bi-
nyos időtől fogva a' gyónást és a' szent vatsorával
lő életét elmúlatta vala, és a' Pap semmi módon rá
nem vehette, hogy ezeket tselekedné, mint más
eresztényi Katholikuskok. Meghal edgyfzer a' Pa-
szt, és a' Plébánus a' Papi székét *—ban röviden,

igen jól és világoson e' dologról így tudósítja:
*orexit aliquis Rusticus, qui neque constituit, ne-
que accipuit Corpum Christi. Queritur ergo, an
sepelliendus cum cruce et Lux.* Ezen tudósító

rdésre az z'ji Papi-Tauáts, izéhez a' Dékánhoz
gy választ küld, melyben ilyen végezés vala:
spendatur ineptus (Scilicet Pastor) De mivel a'
Dékán éppen akkor terhes beteg lévén, sem a' Pa-
st magához nem hívathatta, sem nem írhat ttuéki,

ak a' *rescriptumot* küldé által ezen izenettel, hogy
agát ahhoz szabná. „Megtselekszem, mond a'
Pap a' követnek, ezen szempillantásban, 's megis tse-
lekvé, mert *vi mandati: suspendatur ineptus*, a'

interem falára felakasztatá a' megholt Parasztot —
az örökkévalóságban lévő Pruszszus Királynak na-
jobb boszszufága nem vólt, mint az, mikor valaki
ilyan hivatalt, vagy nevet instált magának, mel-
let meg nem érdemlött, a' honnan az efféle kéréseket

külömbb külömbb módon szokta vala megjáztat-
ni, a' mint e' példátskából ki tettzik; „Edgy valaki
titkos Tanátsosi rangot instálván edgykor tole, így
olla: én örömost Titkos Tanátsosllá tennélek, ha bi-
nyoson tudnám, hogy akármely titkos szóis ben-

ned meg marad, hogy senki rajtad kívül megne tudja. Midőn uttsegéjennel fogadná az infáló, hogy minden titkot álhatatosan megtart, felel a' Király: nó imé ezen fogodásod szerént mátoífogva Titkos Tanátsosi Titulusod van, de soha senkinek ki ne mond, mert töllem, fogadom, hogy soha senki meg nem fogja tudni. Igy vala *Fridriknek* holig edgy Titkos Tanátsossa, kiról soha senki semmit sem tudott. — A' közelebb jött levelek azt erősitik, hogy a' mi kopasz feju szomszédink nem azért vólnának olly szemes vigyázattal és kész hadi erővel minden felöl a' szíleken, mintha ellenkezést akarnának támasztani a' Keresénsi Koronázás ellen: noha csak ugyan ezis orvosolhatatlan seb nékik, hanem azért, nehogy a' koronázás szagával Birodalmaira utván, akkor találja felnyitni szemét, mikor már a' Keresztyén Katonák orzó piatzokon azt kiáltozzák: hoplett!! — A' Muszka Tíászárné edgy Bombárda sereget akarván a' F. Tíászári sereg formájára fel állítani, a' mi népükből 80 emberek fognak kivállasztatni, és oda küldetni. — Minekutánna ama híres Velentzei Képfaragó *Kánova* azt a' pallérozott márványkö oszlopot elkészítette vólna, mely a' közelebb meghólt elfelejtethetlen emlékezetü XIV-dik *Kelemen* Páának képét ábrázolja, nem régiben a' 12 Apostolok Templomába vitették; és ott örök emlékezetre felállittaték. Mint-hogy ezen nevezett Sz. Atyának tsontyais a' jövő Májusba által vitettetnek ide, és ez alá az oszlop alá készítettett 'Sirba temettetnek, tehát *Fulignoda* rendelés tétetett, hogy 10 ezer font viafz gyertyák készítettellenek ezen temetési pompára. —